

Πειραματικά Πρότυπα Ανθρωπίνων Νοσημάτων

Ισμήνη Δοντά

Καθηγήτρια Πειραματικής Χειρουργικής Έρευνας
Διευθύντρια, Εργαστήριο Έρευνας Παθήσεων
Μυοσκελετικού Συστήματος

Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

Νοσοκομείο ΚΑΤ

Σκελετός ομιλίας

- Τι ονομάζεται πειραματικό πρότυπο ανθρωπίνου νοσήματος;
- Πώς διαλέγουμε ποιο πειραματικό πρότυπο είναι καταλληλότερο;
- Ενδεικτικά πειραματικά πρότυπα ανθρωπίνων νοσημάτων

Σκελετός ομιλίας

- Τι ονομάζεται πειραματικό πρότυπο ανθρωπίνου νοσήματος;
- Πώς διαλέγουμε ποιο πειραματικό πρότυπο είναι καταλληλότερο;
- Ενδεικτικά πειραματικά πρότυπα ανθρωπίνων νοσημάτων

Προσοχή στην ορολογία!

- **Ζώο εργαστηρίου (laboratory animal):** κάθε είδος ζώου το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην έρευνα για επιστημονικούς σκοπούς
- **Πειραματικό/ζωικό πρότυπο (animal model)** για μία ανθρώπινη νόσο: το είδος του ζώου, στο οποίο μία αυθόρμητη ή προκλητή παθολογική κατάσταση, μπορεί να ερευνηθεί, και η οποία μοιάζει, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, με την αντίστοιχη νόσο στον άνθρωπο

ARTICLE

Echocardiographic Assessment of Spontaneously Occurring Feline Hypertrophic Cardiomyopathy

An Animal Model of Human Disease

Philip R. Fox, Si-Kwang Liu, and Barry J. Maron

Science

From animal models to humans

Gemma Alderton

Science 367 (6479), 752-754.2020
DOI: 10.1126/science.367.6479.752-h

© 2016. Published by The Company of Biologists Ltd | Disease Models & Mechanisms (2016) 9, 101-103 doi:10.1242/dmm.024547

EDITORIAL

Using the mouse to model human disease: increasing validity and reproducibility

Monica J. Justice^{1,*} and Paraminder Dhillon²

Received: 10 April 2018 | Accepted: 2 May 2018

DOI: 10.1002/ame.21202

REVIEW ARTICLE

Choosing the right animal model for infectious disease research

James R. Swearengen

AAALAC International, Frederick, MD, USA

Correspondence

James R. Swearengen, AAALAC International, Frederick, MD, USA.
Email: jswearengen@aaalac.org

Abstract

A complex biological system is often required to study the myriad of host-pathogen interactions associated with infectious diseases, especially since the current basis of biology has reached the molecular level. The use of animal models is important for

Review

Animal models for COVID-19

César Muñoz-Fontela, William E. Dowling, [...]

Nature volume 586, pages 509–515 (2020)

Published: 23 September 2020

Animal models for COVID-19

<https://doi.org/10.1038/s41586-020-2787-6>

Received: 22 June 2020

Accepted: 15 September 2020

Published online: 23 September 2020

Oésar Muñoz-Fontela^{1,2}, William E. Dowling³, Simon G. P. Funnel⁴, Pierre-S. Gsell⁵, A. Ximena Riveros-Baltra², Randy A. Albrecht⁶, Hanne Andersen⁷, Ralph S. Baric⁸, Miles W. Carroll¹, Marco Cavaleri⁹, Chuan Qin¹⁰, Ian Crozier¹¹, Kai Da Ilmeier¹², Leon de Weal¹³, Emmie de Wit¹⁴, Leen Delang¹⁵, Erik Dohm¹⁶, W. Paul Duprex¹⁷, Darryl Falzarano¹⁸, Courtney L. Finch¹⁹, Matthew B. Frieman²⁰, Barney S. Graham²⁰, Lisa E. Gralinski²¹, Kate Guilfoyle²², Bart L. Haqqmans²³, Geraldine A. Hamilton²⁴, Amy L. Hartman¹⁶,

Review

Table 1 | SARS-CoV-2 infection in humans and in animal models

Trait	Organism
Virus replication	
Upper respiratory tract	Humans, mice, ferrets, non-human primates, mink, cats and bats
Lower respiratory tract	Humans, mice, hamsters, ferrets and non-human primates
Other organs	Humans (GI tract, CNS and kidney), hACE2 mice (CNS), hamsters, ferrets and non-human primates (GI tract)
Clinical signs	
Fever	Humans and ferrets
Nasal discharge	Humans and ferrets
Laboured breathing	Humans and hamsters

Muñoz-Fontela et al, *Nature* 586: 509–515, 2020

Pneumonia

Bilateral lung involvement	Humans, hamsters and non-human primates
Ground-glass opacities	Humans, hamsters and non-human primates
Focal oedema and inflammation	Humans, hamsters, ferrets and non-human primates
ARDS	Humans

Transmission

Transmission	Humans, hamsters, ferrets, cats and bats
--------------	--

Immunology

Seroconversion	Humans, mice, hamsters, ferrets, non-human primates and bats
Neutralizing antibody titres	Humans, mice, hamsters, ferrets and non-human primates

To cell immunity

To cell immunity	Humans, mice, ferrets and non-human primates
------------------	--

Pro-inflammatory cytokines

Pro-inflammatory cytokines	Humans, mice and non-human primates
----------------------------	-------------------------------------

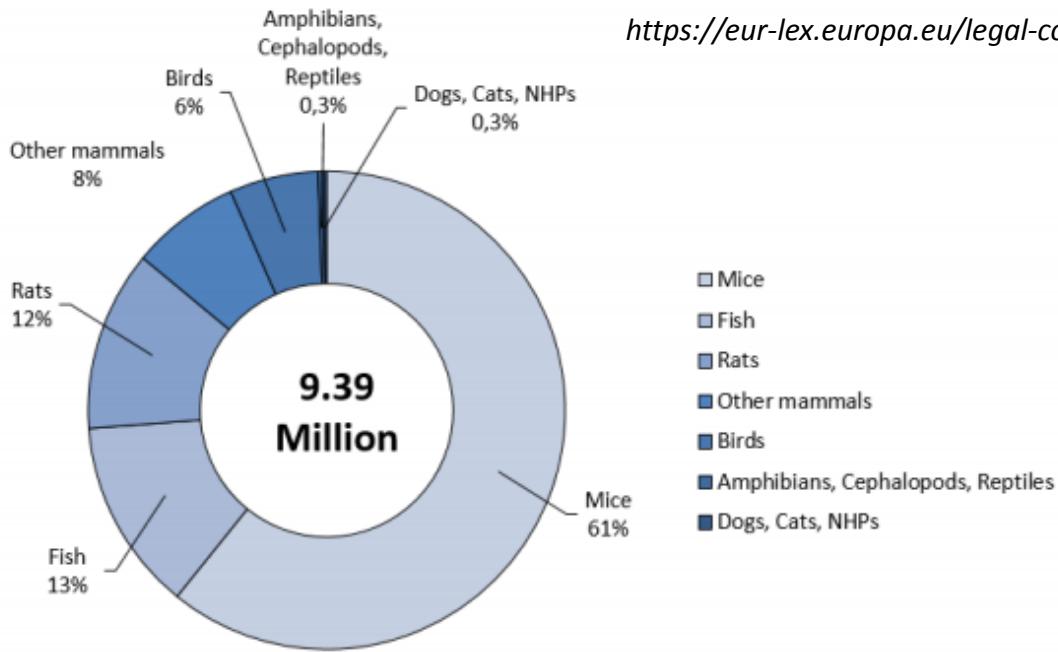
Demographics

More severe disease in males	Humans, hamsters
More severe disease in older individuals	Humans, hamsters and non-human primates
Comparison of SARS-CoV-2 infection in animal models and humans. CNS, central nervous system; GI, gastrointestinal; ARDS, acute respiratory distress syndrome.	

Brussels, 5.2.2020
COM(2020) 16 final

**REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND
THE COUNCIL**

**2019 report on the statistics on the use of animals for scientific purposes in the Member
States of the European Union in 2015-2017**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0016&from=EN>

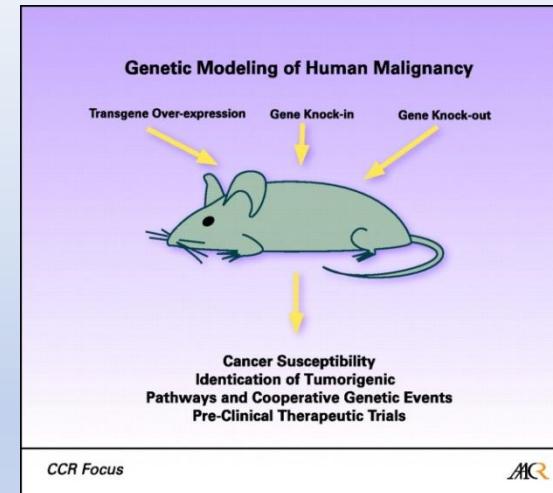
Figure 1: Numbers of animals used for the first time by main classes of species in 2017

Σκοπός της χρήσης πειραματικών προτύπων ανθρωπίνων νοσημάτων

- Διερεύνηση μηχανισμών νοσημάτων
- Μελέτη θεραπευτικών σχημάτων ή υλικών
- Αναγωγή (μετάφραση) των αποτελεσμάτων στον άνθρωπο

Χρήση πειραματικών προτύπων

- Μελέτες για δυνητικά βλαβερά υλικά ή μεθόδους σε βιολογικό σύστημα
- Μελέτες σε ελεγχόμενο περιβάλλον

Χρήση πειραματικών προτύπων

- Υποχρεωτικό στάδιο προκλινικού ελέγχου δραστικότητας και ασφάλειας νέων φαρμάκων

In vivo studies

- Its experimentation using a whole, living organism.
- Gives information about,
  - Metabolic profile
  - Toxicology
  - Drug interaction

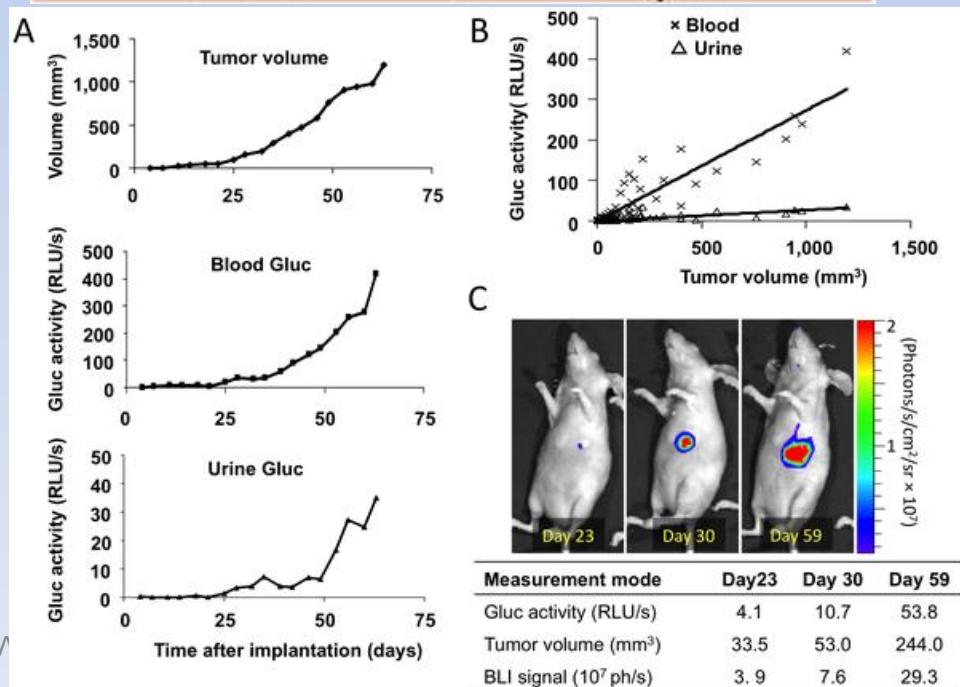

Χρήση πειραματικών προτύπων

- Σύντομη διάρκεια ζωής των Ζώων Εργαστηρίου
- Δυνατότητα μελέτης «τολμηρών» πρωτοκόλλων με διαχρονικές (μη) επεμβατικές μεθόδους παρακολούθησης

TABLE 1 - The rat's age in months and its relationship in years with human being in social maturity phase¹¹

Rat's age in months	Human's age in years
6 months	18 years
12 months	30 years
18 months	45 years
24 months	60 years
30 months	75 years
36 months	90 years
42 months	105 years
45 months	113 years
48 months	120 years

Χρήση πειραματικών προτύπων

- Πρωτόκολλο
- Εγκρίσεις
- Διεξαγωγή

Χρήση πειραματικών προτύπων

- Πρωτόκολλο
- Εγκρίσεις
- Διεξαγωγή

Επιτροπή Αξιολόγησης Πρωτοκόλλων

- Επιστημονικό μέλος του Ιδρύματος
- Υπεύθυνος Κτηνίατρος του Ιδρύματος
- Βιοστατιστικός
- Εκπρόσωπος του Υπουργείου ΑΑΤ

Εγκρίσεις

- Επιτροπή Αξιολόγησης Πρωτοκόλλων (ΕΑΠ)
- Επιτροπή Ηθικής & Δεοντολογίας της Έρευνας (ΕΗΔΕ)
- Επιστημονικό Συμβούλιο

Εγκρίσεις

Ερευνητικό Πρόγραμμα

- ΕΑΠ
- Επιστημονικό
Συμβούλιο / ΕΗΔΕ

Διδακτορική Διατριβή

- ΕΑΠ
- Επιστημονικό
Συμβούλιο / ΕΗΔΕ
- 3μελής
Συμβουλευτική
Επιτροπή
- Συνέλευση Σχολής

Έντυπα προς ΕΑΠ

- <http://www.minagric.gr/index.php/el/for-citizen-2>

The screenshot shows the official website of the Greek Ministry of Agriculture (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων). The top navigation bar includes links for 'Αρχική', 'Το Υπουργείο', 'Αγρότης-Επιχειρηματίας', 'Πολίτης' (which is circled in blue), 'Ψηφιακές Υπηρεσίες', 'Χρήσιμες Πληροφορίες', and 'Σύνδεσμοι'. Below the menu, there's a search bar and social media links for Twitter, Facebook, and YouTube. The main content area features a large image of sunflowers and several text boxes with links. One link, 'Ζώα για Επιστημονικούς σκοπούς', is also circled in blue.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

Αρχική | Το Υπουργείο | Αγρότης-Επιχειρηματίας | **Πολίτης** | Ψηφιακές Υπηρεσίες | Χρήσιμες Πληροφορίες | Σύνδεσμοι

Επικοινωνία |

ενδικοφανών προσφυγών Μ10.1.08 (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ) **** Διασύνδεση Ιδιοκτήτη

Βρίσκεστε εδώ: Πολίτης

Πολίτης

Παιδικές Κατασκηνώσεις 2016 | Καταπολέμηση Εντόμων & Τρωκτικών |

Αγροτουρισμός | Κτηνιατρικά Φαρμακευτικά Προϊόντα-Μικροβιακή Αντοχή |

Βιολογική Γεωργία - Κτηνοτροφία | Νοσήματα που μεταδίδονται από τα ζώα στον άνθρωπο |

Ζώα Συντροφιάς-Κτηνιατρεία | ΠΟΠ-ΠΓΕ-Ιδιότυπο Παραδοσιακό Προϊόν |

Ζώα για Επιστημονικούς σκοπούς

RSS

ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΕΝΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

I. Δοντά

ΠΜΣ Λοιμωξιολογία 24.11.20

17

Έντυπα προς ΕΑΠ

Αρχική | Το Υπουργείο | Αγρότης-Επιχειρηματίας | **Πολίτης** | Ψηφιακές Υπηρεσίες | Χρήσιμες Πληροφορίες | Σύνδεσμοι | Επικοινωνία |

γράφηση ····· Παράταση της ημεροχρονολογίας ολοκλήρωσης των συνεχιζόμενων πράξεων του Μ123Α στην Αναζήτηση... | | |

Βρίσκεστε εδώ: Πολίτης Ζώα για Επιστημονικούς σκοπούς

 RSS

Ζώα για Επιστημονικούς σκοπούς

Εθνική Επιτροπή για την ευζωία των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς

- Υπόδειγμα αίτησης αδειοδότησης πρωτοκόλλου
- Υπόδειγμα έκθεσης αναδρομικής αξιολόγησης
- Υπόδειγμα μη τεχνικής περίληψης πρωτοκόλλου

Στατιστικές πληροφορίες σχετικά με τη χρήση ζώων εργαστηρίου σε διαδικασίες στην Ελλάδα για το έτος 2015

Στατιστικές πληροφορίες σχετικά με τη χρήση ζώων εργαστηρίου σε διαδικασίες στην Ελλάδα για το έτος 2014

Οδηγία 2010/63/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Σεπτεμβρίου 2010 περί προστασίας των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Δ/νση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ, ΑΝΔΡΙΤΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Επίκουρης Υπουργός
ΔΙΠΛΩΜΑΤΑΡΙΑΣ
ΟΠΟΥ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΤΟΝ ΠΑΡΑΓΑΝΟ
ΕΛΛΑΣ, ΙΩΑΝΝΙΝΑΣ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΟΥ ΝΟΜΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΗΓΕΤΡΑ ΡΗΟΑΦΘΑΛΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΓΡΕΞΗ ΤΟΥ ΟΠΙΤΙΝΟΥ

Περιεχόμενα εντύπων

- Ονόματα & ιδιότητες προσώπων, Ίδρυμα, ...
- Πρωτόκολλο (σκοπός, ζώα, φάρμακα, ...)
- «Δριμύτητα» διαδικασιών & πρωτοκόλλου
'Ηπια – Μέτρια – Βαριά – Χωρίς ανάνηψη
- Συχνότητα & κριτήρια «καταληκτικών σημείων»
- Συνεργασία Βιοστατιστικού
- **3 Rs** / Ανάλυση βλάβης – οφέλους

Αίτηση

ΑΙΤΗΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

(άρθρα 35 έως και 44 του ΠΔ 56/2013)

Προς την Επιτροπή Αξιολόγησης Πρωτοκόλλων

Προς την Δι/ση.....

Τμήμα ....., Περιφέρειας

Ημερομηνία υποβολής της αίτησης:

Τίτλος Πρωτοκόλλου

Στοιχεία Υπεύθυνου Πρωτοκόλλου (ΥΠ)

Όνοματεπώνυμο:	
Ιδιότητα:	
Ειδικότητα:	
Ταχυδρομική Διεύθυνση:	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:	
Τηλέφωνο επικοινωνίας:	

Στοιχεία Υπεύθυνου Εκτέλεσης/Υλοποίησης

(Μπορεί να είναι ο ΥΠ ή άλλο μέλος της ερευνητικής ομάδας. Υπεύθυνος για τους χειρισμούς στα ζωικά πρότυπα.)

Όνοματεπώνυμο:	
Ιδιότητα:	
Ειδικότητα:	
Ταχυδρομική Διεύθυνση:	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:	
Τηλέφωνο επικοινωνίας:	

Στοιχεία Υπεύθυνου Συμμόρφωσης προς την αδειοδότηση

(Υπεύθυνος για την διασφάλιση της εκτέλεσης των πρωτόκολλον σε συμφωνία με τους όρους της αδειοδότησης.)

Όνοματεπώνυμο:	
Τηλέφωνο:	

1. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΥ

1.1 Σκοπός Πρωτοκόλλου

(Επιλέξτε μία κεντρική κατηγορία και υποκατηγορία όπου απαρτίσται. Τα δεδομένα χρησιμοποιούνται για την υποβολή στατιστικών πληροφοριών στην ΕΕ. Για διευκρινίσεις σχετικά με την επιλογή κατηγορίας, παρακαλώ αναφερθείτε στην Εκτελεστική απόφαση 2012/707/ΕΕ σχετικά με τον καθορισμό κοινής μορφής για την υποβολή πληροφοριών.)

Βασική έρευνα, η οποία αφορά:

- Ογκολογία (PB1)
- Καρδιαγγειακό, Αίμα, Λεμφικό Σύστημα (PB2)
- Νευρικό Σύστημα (PB3)
- Αναπνευστικό Σύστημα (PB4)
- Γαστρεντερικό Σύστημα, συμπερήματα απομένου του Ήπατος (PB5)
- Μυοσκελετικό Σύστημα (PB6)
- Ανοσοποιητικό Σύστημα (PB7)
- Ουρογεννητικό / Αναπαραγωγικό Σύστημα (PB8)
- Αισθητήρια Όργανα (δέρμα, οφθαλμούς, ώτα) (PB9)
- Ενδοκρινικό Σύστημα / Μεταβολισμός (PB10)
- Πολυανταρικές έρευνες (PB11)
- Ηθολογία, συμπεριφορά και βιολογία των ζώων (PB12)
- Άλλες μελέτες (PB13)

Προσδιορίστε:

Μεταγραφική ή εφαρμοσμένη έρευνα, η οποία αφορά:

- Ανθρώπινες ασθένειες:
  - Ογκολογία (PT21)
  - Λοιμώδη Νοσήματα (PT22)
  - Καρδιαγγειακό Σύστημα (PT23)
  - Νευρικό Σύστημα (PT24)
  - Αναπνευστικό Σύστημα (PT25)

Μη Τεχνική Περίληψη

ΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ	
<p>(Σύμφωνα με το άρθρο 42 του ΠΔ 56/2013, συμπληρώστε σε απλή γλώσσα και χωρίς αναφορά σε τεχνικές λεπτομέρειες. Η μη τεχνική περίληψη δόμισεται από την αριθμούσα αρχή, στα πλαίσια της πληροφόρησης της κοινής γνώμης. Για περαιτέρω διευκρινήσεις ακολουθήστε τον συνδεσμό.)</p>	
Τίτλος του πρωτοκόλλου	
Διάρκεια του πρωτοκόλλου	
Λέξεις ευρετηριασμού	
Σκοπός του πρωτοκόλλου (άρθρο 4 ΠΔ 56/2013) (Μία επιλογή.)	☐ Βασική έρευνα ☐ Μεταφραστική και εφαρμοσμένη έρευνα ☐ Κανονιστική χρήση (χρήση στο πλαίσιο νομοθετικών απαιτήσεων) ☐ Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος με γνάμονα την υγεία ή την καλή διαβίωση αθρόπων ή ζώων ☐ Έρευνα με σκοπό την προστασία / διατήρηση ζωικών ειδών ☐ Εκπαίδευση ή κατάρτιση για την απόκτηση, διατήρηση ή βελτίωση επαγγελματικών δεξιοτήτων ☐ Πατροδικαστικές έρευνες ☐ Διαπήρηση γενετικά τροποποιημένων ζώων που δεν γρηγοριούνται σε άλλα πρωτόκολλα
Περιγραφή των στόχων του πρωτοκόλλου (τι είναι επιστημονικά άγνωστο ή ποιές είναι οι επιστημονικές ή κλινικές ανάγκες).	
Πώς οφέλη αναμένονται από την υλοποίηση των συγκεκριμένου πρωτοκόλλου σε σχέση με τον άνθρωπο, τα ζώα ή το περιβάλλον.	
Είδος και συνολικός αριθμός ζώων που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στη διάρκεια του πρωτοκόλλου.	
Στο πλαίσιο υλοποίησης του πρωτοκόλλου α. που θα είναι το εκτιμώμενο επίπεδο δρμύτητας των διαδικασιών, β. οι ανεπιθύμητες δράσεις στις οποίες θα υποβληθούν τα ζώα, καθώς και γ. η τύχη των ζώων μετά την υλοποίηση του πρωτοκόλλου.	
Απαιτείται αναδρομική αξιολόγηση; Αν	

3 Rs

1. Replacement

2. Reduction

3. Refinement

The Principles of Humane Experimental Technique

W.M.S. Russell And R.L. Burch

Table Of Contents

PART ONE: THE SCOPE OF HUMANE TECHNIQUE

FOREWORD TO SPECIAL EDITION

PREFACE

CHAPTER 1: INTRODUCTION

- Scope of the Study
- Integration in the Vertebrate Organism

CHAPTER 2: THE CONCEPT OF INHUMANITY

- Pain and Distress
- The Criteria for and Measurement of Distress

CHAPTER 3: THE ECOLOGY OF EXPERIMENTAL ANIMALS

- Man and the Animal World
- Monitoring Animal Experimentation

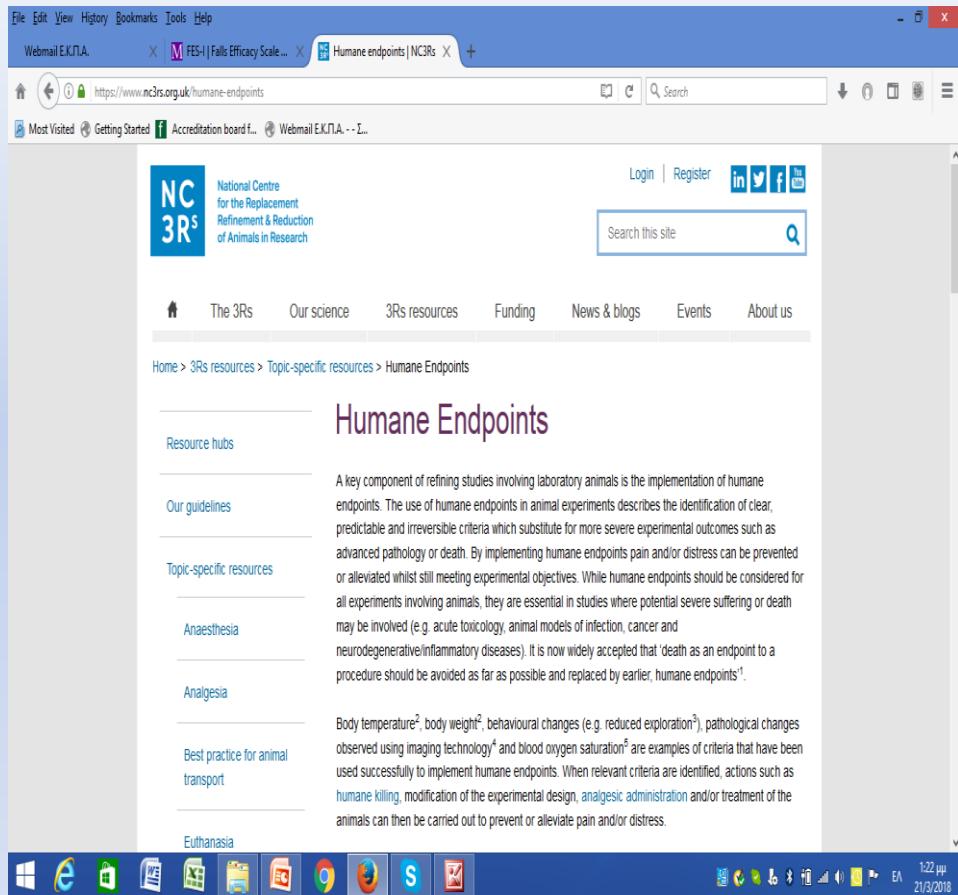
Methuen, 1959

«Δριμύτητα» διαδικασιών & πρωτοκόλλου

- Ήπια: μη-επεμβατική απεικόνιση ζώων με κατάλληλη αναισθησία (π.χ. DEXA, MRI)
- Μέτρια: χειρουργικές επεμβάσεις με κατάλληλη αναλγησία και αναισθησία (π.χ. λαπαροτομή, ορχεκτομή)
- Βαριά: χειρουργικές επεμβάσεις με έντονο ή παρατεταμένο μέτριο μετεγχειρητικό πόνο
- Χωρίς ανάνηψη: αναισθησία → ευθανασία

Καταληκτικά σημεία “Humane endpoints”

- Συμπτώματα ή σημεία συμπεριφοράς ενός ζώου που καθορίζονται στην **αρχή** της μελέτης, ώστε να διακόπτεται η μελέτη, είτε με ευθανασία του ζώου, είτε με εφαρμογή μέτρων ανακούφισης

Καταληκτικά σημεία – Humane endpoints

- 20% weight loss of normal weight
- 15% weight loss within 2 days
- Body condition score
- Abnormal behaviour/posture
- Drop in body temperature $> 4 \text{ } ^\circ\text{C}$
- Tumour volume mouse max. $1.2 \times 1.2 \text{ cm}$
- Tumour volume rat max. $2.5 \times 2.5 \text{ cm}$ (*Workman et al. Guidelines for the welfare and use of animals in cancer research. Brit J Cancer 2010;102:1555*)
- Tumour ulceration
- Ascites $> 10\%$ body weight
- Diarrhoea / incontinentia $> 48 \text{ hrs}$

Συνεργασία Βιοστατιστικού

2.4 Συνολικός αριθμός ζώων που θα χρησιμοποιηθούν – τεκμηρίωση βάσει στατιστικής ανάλυσης

1. Αναφορά στο κύριο σημείο έκβασης (primary outcome) με βάση το οποίο θα πραγματοποιείται η ανάλυση ισχύος.
2. Παράθεση των αναμενόμενων τιμών (mean, sd) που έχουν εισαχθεί στο στατιστικό πρόγραμμα και τη σχετική βιβλιογραφία στην οποία βασίστηκε η επιλογή των τιμών αυτών.
3. ~~Αξιολόγηση των παραπάνω επιλογών, σε σχέση με τους στοχους της έρευνας.~~
4. Επικόλληση εικόνας από την ανάλυση με το στατιστικό πρόγραμμα (π.χ. G*Power) όπου φαίνονται οι τιμές που έχουν εισαχθεί καθώς και το αποτέλεσμα της ανάλυσης ισχύος. |
5. Ανάλυση της διαμορφωσης των πειραματικών ομάδων, ως συνάρτηση του αριθμού ζώων ανά ομάδα και του τελικού ζητούμενου αριθμού ζώων.
6. Αναφορά και τεκμηρίωση με βιβλιογραφικές αναφορές σε τυχόν αναμενόμενες απώλειες (π.χ. λόγω θητησιμότητας) και σχολιασμός των συνεπειών στον τελικά απαιτούμενο αριθμό ζώων.
7. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν σχετικά δεδομένα για τη διεξαγωγή ανάλυσης ισχύος, παράθεση των διαθέσιμων δεδομένων και τεκμηρίωση της αναγκαιότητας πιλοτικού πειραματισμού.

Επιπλέον πηγές πληροφόρησης:

- a. ΠΔ 56/2013, και ειδικότερα στα άρθρα 12, 13, 35, 36, και 37,
- β. Έγγραφο εργασίας σχετικά με την αξιολόγηση έργων και αναδρομική αξιολόγηση (EC 2013)
- γ. ARRIVE Guidelines
- δ. Ενδεικτική βιβλιογραφία για την αναζήτηση εναλλακτικών μεθόδων: <https://eurl-ecvam.jrc.ec.europa.eu/now-available-new-animal-guides-on-alternatives-to-animal-testing> ή <http://alternatives-to-animal-testing.eu/europeans/good-practices/>

Συνεργασία Βιοστατιστικού

Συνολικός αριθμός ζώων που θα χρησιμοποιηθούν - τεκμηρίωση βάσει στατιστικής ανάλυσης

3 ομάδες των 14 ζώων

Χρησιμοποιώντας σαν κύρια μεταβλητή (primary outcome) τον αριθμό νέων νευρώνων που δημιουργούνται μετά τις παρεμβάσεις μπορούμε να κάνουμε την εκτίμηση δείγματος για το μοντέλο ανάλυσης διακύμανσης κατά 2 παράγοντες [χρήση βιολογικής ουσίας (control - PRP - MS) και χρήση ΜΣΑΦ (όχι - ναι)]. Βασιζόμενοι σε προηγούμενες έρευνες (Lichtenfels M et al.2013, Emael E et al 2011) θεωρούμε ότι θα υπάρχει μια διαφορά τουλάχιστον 2 νευρώνων ανάμεσα στις ομάδες παρέμβασης και στο control.

(Control : 3 ± 1.7 , PRP : 5 ± 1.7 , MS : 5 ± 1.7). Βασιζόμενοι σε αυτή την υπόθεση υπολογίζουμε ότι ο δείκτης partial eta² είναι περίπου 0,25 οπότε το Effect size f είναι 0,58 για τον παράγοντα. Παρέμβαση και σε συνδυασμό με ταχύ του τεστ 90% και επίπεδο σημαντικότητας 5% χρειαζόμαστε συνολικά 42 πειραματόζωα άρια 7 ζώα ανά ομάδα.

F tests - ANOVA: Fixed effects, special, main effects and interactions

Analysis: A priori: Compute required sample size

Input: Effect size f = 0.5773503 (partial $\eta^2=0.25$)

α err prob = 0.05

Power (1- β err prob) = 0.90

Numerator df = 2

Number of groups = 6

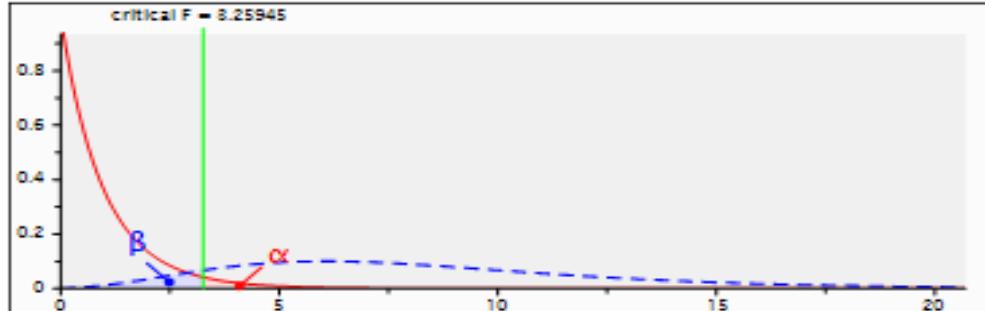
Output: Noncentrality parameter λ = 14.0000015

Critical F = 3.2594463

Denominator df = 36

Total sample size = 42

Actual power = 0.9048558

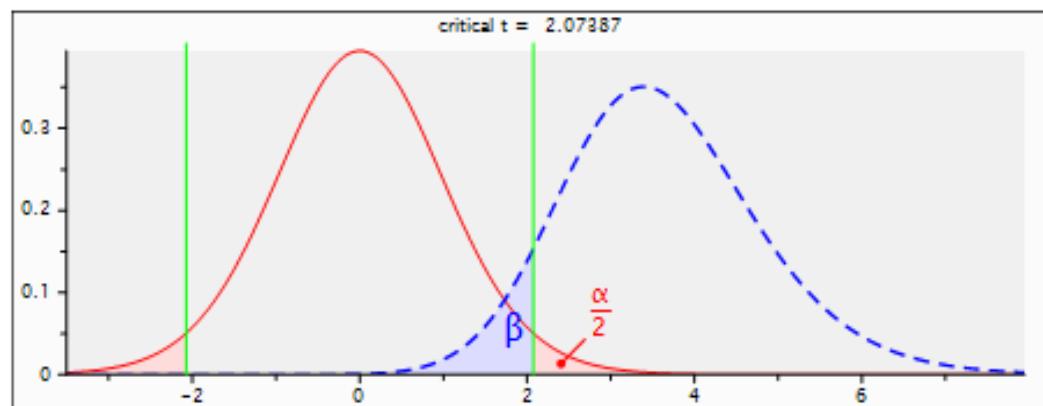
Συνεργασία Βιοστατιστικού

Πολογίζουμε ότι ένα δεγμα 12 πειραματόζωων ανά ομάδα, παιπείται με στόχο να έχουμε 90% πιθανότητα να αναδείξουμε διαφορά ανάμεσα στην ομάδα *Control* και την ομάδα *Restricted* πάνω από 20 $\mu\text{g}/\text{ml}$ (130 $\mu\text{g}/\text{ml}$, $SD 14$) στην μεταβλητή *Osteocalcin* με επίπεδο σημαντικότητας 5% (τεστ διπλής κατεύθυνσης)

t tests – Means: Difference between two independent means (two groups)

Analysis: A priori: Compute required sample size

Input:	Tail(s)	= Two
	Effect size d	= 1.4285714
	α err prob	= 0.05
	Power (1- β err prob)	= 0.90
	Allocation ratio N2/N1	= 1
Output:	Noncentrality parameter δ	= 3.4992710
	Critical t	= 2.0738731
	β	= 22
	Sample size group 1	= 12
	Sample size group 2	= 12
	Total sample size	= 24
	Actual power	= 0.9166542

Εφαρμογή των 3 Rs σε Αίτηση (1)

- Μελέτη 6 μηνών στο πειραματικό πρότυπο μετεμμηνοπαυσιακής οστεοπόρωσης Θήλεος επίμυος με 3 Ομάδες:
  - Ελέγχου
  - Ωοθηκεκτομής
  - Ωοθηκεκτομής + Θεραπεία
- Μετρήσεις στην αρχή, μέση & τέλος της μελέτης:
  - Βιοχημικοί δείκτες οστικής εναλλαγής
  - οστική πυκνομετρία
  - οστική αντοχή (3-point-bending) *ex vivo*

Εφαρμογή των 3 Rs σε Αίτηση (2)

- Είναι απαραίτητη η Ομάδα Ελέγχου? Θα μπορούσε το κάθε ζώο να είναι το «control» του εαυτού του?
- Περιγράφεται η δριμύτητα του χειρουργείου, των άλλων διαδικασιών και του συνολικού πρωτοκόλλου?
- Υπάρχει αιτιολόγηση της διάρκειας της μελέτης, της συχνότητας των μετρήσεων?

Original article

Protective effect of *Glycyrrhiza glabra* roots extract on bone mineral density of ovariectomized rats

Dimitrios Galanis^{1*}, Konstantinos Soultanis², Pavlos Lelovas¹, Alexandros Zervas¹, Panagiotis Papadopoulos¹,

Antonis Galanos¹, Katerina Argyropoulou³, Maria Makropoulou³, Anastasia Patsaki⁴, Christina Passali¹,

Anastasia Tsingotidou⁵, Stavros Kourkoulis⁶, Sofia Mitakou³, Ismene Donta¹

¹Laboratory for Research of the Musculoskeletal System (LRMS), School of Medicine, National and Kapodistrian KAT Hospital, Athens, Greece

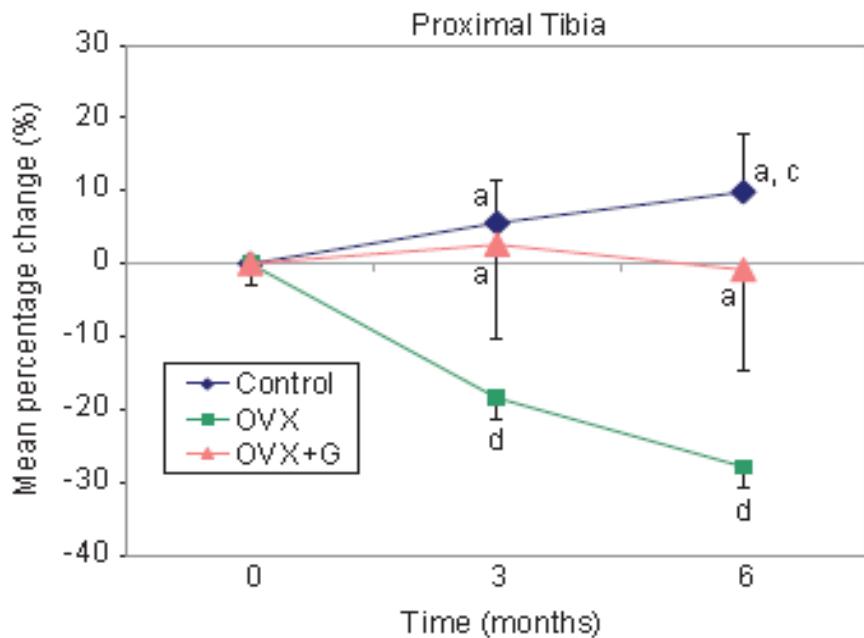
²1st Department of Orthopaedics, National and Kapodistrian University of Athens, Faculty of Medicine, Attiko Ho

³Department of Pharmacognosy and Natural Products Chemistry, Faculty of Pharmacy, National and Kapodistrian Greece

⁴Hellenic Red Cross Hospital, Athens, Greece

⁵Lab. of Anatomy, Histology and Embryology, School of Veterinary Medicine, Faculty of Health Sciences, A Thessaloniki School of Veterinary Medicine

⁶Department of Mechanics, National Technical University of Athens (NTUA), National Technical University of At

Fig. 3 - Graphical presentation of the mean percentage changes of proximal tibia BMD from baseline to 3 and 6 months of the three groups a: $P < 0.001$ vs. OVX, c: $P < 0.05$ vs. baseline, d: $P < 0.001$ vs. baseline. Control n = 10, OVX n = 8, OVX+G n = 8. OVX: Ovariectomy; G: *Glycyrrhiza glabra* extract.

Εκπαίδευση και επάρκεια

Άρθρο 22 Επάρκεια του προσωπικού (Άρθρο 23 της Οδηγίας 2010/63/ΕΕ)

1. Οι εγκαταστάσεις εκτροφής, προμήθειας και χρήστης πρέπει να διαθέτουν επαρκή αριθμό προσωπικού.

2. Το προσωπικό της παραγράφου 1 των εγκαταστάσεων των εκτροφέων, των προμηθευτών και των χρηστών πρέπει να έχει λάβει κατάλληλη πρακτική κατάρτιση και θεωρητική εκπαίδευση **πριν από την εκτέλεση** των ακόλουθων λειτουργιών:

- α) εκτέλεση διαδικασιών επί ζώων,
- β) σχεδιασμός διαδικασιών και πρωτοκόλλων,
- γ) φροντίδα των ζώων, και
- δ) θανάτωση των ζώων.

Πλαίσιο Εκπαίδευσης & Κατάρτισης

http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/pdf/guidance/education_training/el.pdf

Πλαίσιο Εκπαίδευσης & Κατάρτισης

- Θεματολογία θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης
- Υποχρεωτικές πολλές θεματικές ένότητες (Modules) για κάθε λειτουργία Α-Δ
- Σε κάθε θεματική ένότητα περιλαμβάνονται μαθησιακά αποτελέσματα (Learning Outcomes)

6th LAS EU Functions Course

FELASA accreditation ID: F056/16

September 28 – October 9, 2020

Laboratory for Research of the Musculoskeletal System
School of Medicine, National & Kapodistrian University of Athens
KAT Hospital, Greece

The Laboratory Animal Science European Union Functions Course covers the Modules which are necessary for people who perform the four functions as stated in Article 23 of the Directive 2010/63/EU: (a) carrying out procedures on animals (b) designing procedures and projects (c) taking care of animals or (d) killing animals and additional task-specific Modules.

Modules	Species: mice, rats	Speakers
1. National and EU legislation		P. A. Bakolas
2. Ethics, animal welfare and the Three Rs (level I)		P. Andropoulos
3. Basic and appropriate biology – species specific (theory & skills)		E. Balasis
4. Animal care, health and management – species specific (theory)		V. Bourantas
5. Recognition of pain, suffering and distress – species specific		I. Douratsos
6. Humane methods of killing (theory & skill)		E. Doumani
7. Minimally invasive procedures without anaesthesia – species specific (theory)		M. Foe
8. Minimally invasive procedures without anaesthesia – species specific (skills)		E. Fragkidaiki
9. Ethics, animal welfare and the Three Rs (level II)		Z. Galatsanis
10. Design of procedures and projects (level I)		T. Karatzas
11. Design of procedures and projects (level II)		M. Katsibousis
20. Anaesthesia for minor procedures		N. Kostomitsopoulos
21. Advanced anaesthesia for surgical or prolonged procedures		P. Leivas
22. Principles of surgery		R. Marinou
23. Advanced animal husbandry, care and enrichment practices		J. Meijer
Additional Animal Models		V. Ntari
		A. Papaloi
		M. Pavlidis
		T. Sengaritis
		A. Tsigonidou
		T. Xanthos
		P. Ypsilantis
		A. Zacharioudaki
		A. Zervas

Course Organizer
Ismene Douratsos, DVM, PhD,
Professor of Experimental/Surgical Research,
Director, Laboratory for Research of the
Musculoskeletal System, School of Medicine,
National & Kapodistrian University of Athens

Course Coordinators
Argiro Zacharioudaki, DVM, MLAS, Dipl. ECLAM
Pavlos Lelovas, DVM, MSc, PhD
Theodoros N. Sergentaris, MD, PhD

The language of instruction is English.
Registration on a first come, first served
basis. The Course covers Functions A, B, C and D.
Certification for B or ACD Functions only is
available if desired.
Certificates issued after successful evaluation.

The Course provides GME-CPD credits by the
Panhellenic Medical Association

Registration fees: 550€
Deadline for registration: July 30, 2020

Hellenic Society of Biomedical
& Laboratory Animal Science

Supported by

Course Information: <http://hebbs.gr/lasfunctioncourse/> | Contact: lasfunctioncourse@gmail.com

Πρακτική κατάρτιση

mouse transfer by tail & arm

- grasp by base of tail
- bring arm close to cage
- place on arm
- insert arm in cage
- allow animal to return freely

rat acclimatization

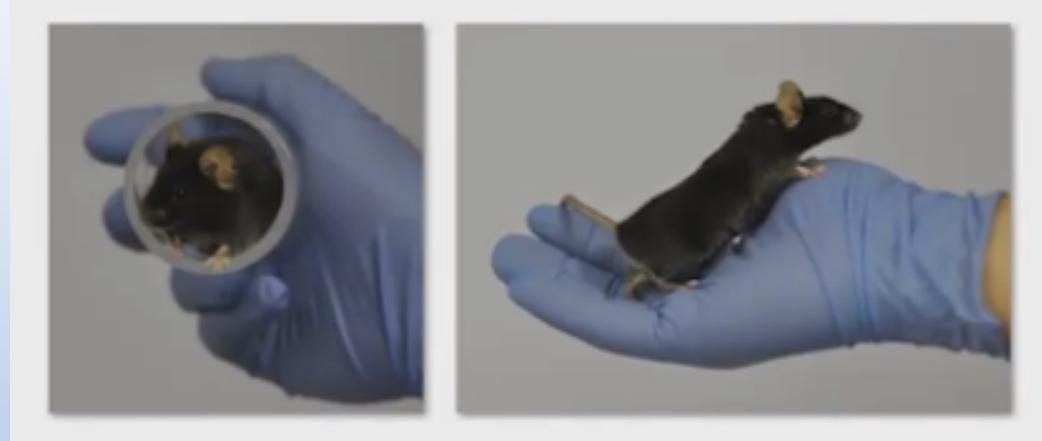
- insert hand in cage, allow time
  - grasp by body and tail
    - grasp body with your free hand
    - grasp tail with your support hand
  - place on your arm (support hand)
    - keep arm tight to your body
  - keep holding the tail (support hand)
  - cover rat with palm if moving (free hand)
-
- get to know your rat!
  - practice
    - changing orientation

Τεχνικές συγκράτησης

Lift by tail base (~5 sec.)

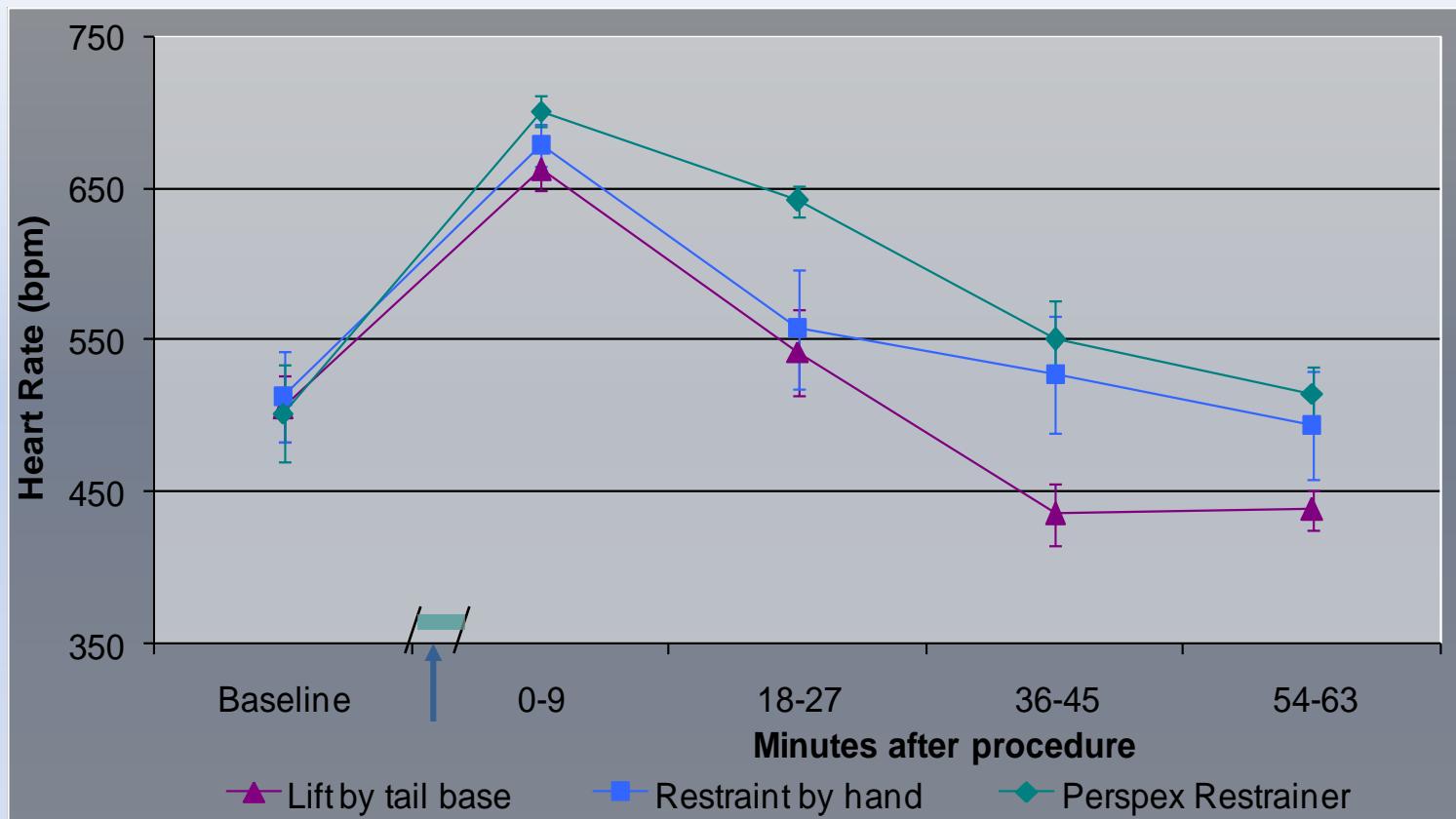

Restraint by hand (~10 sec.)

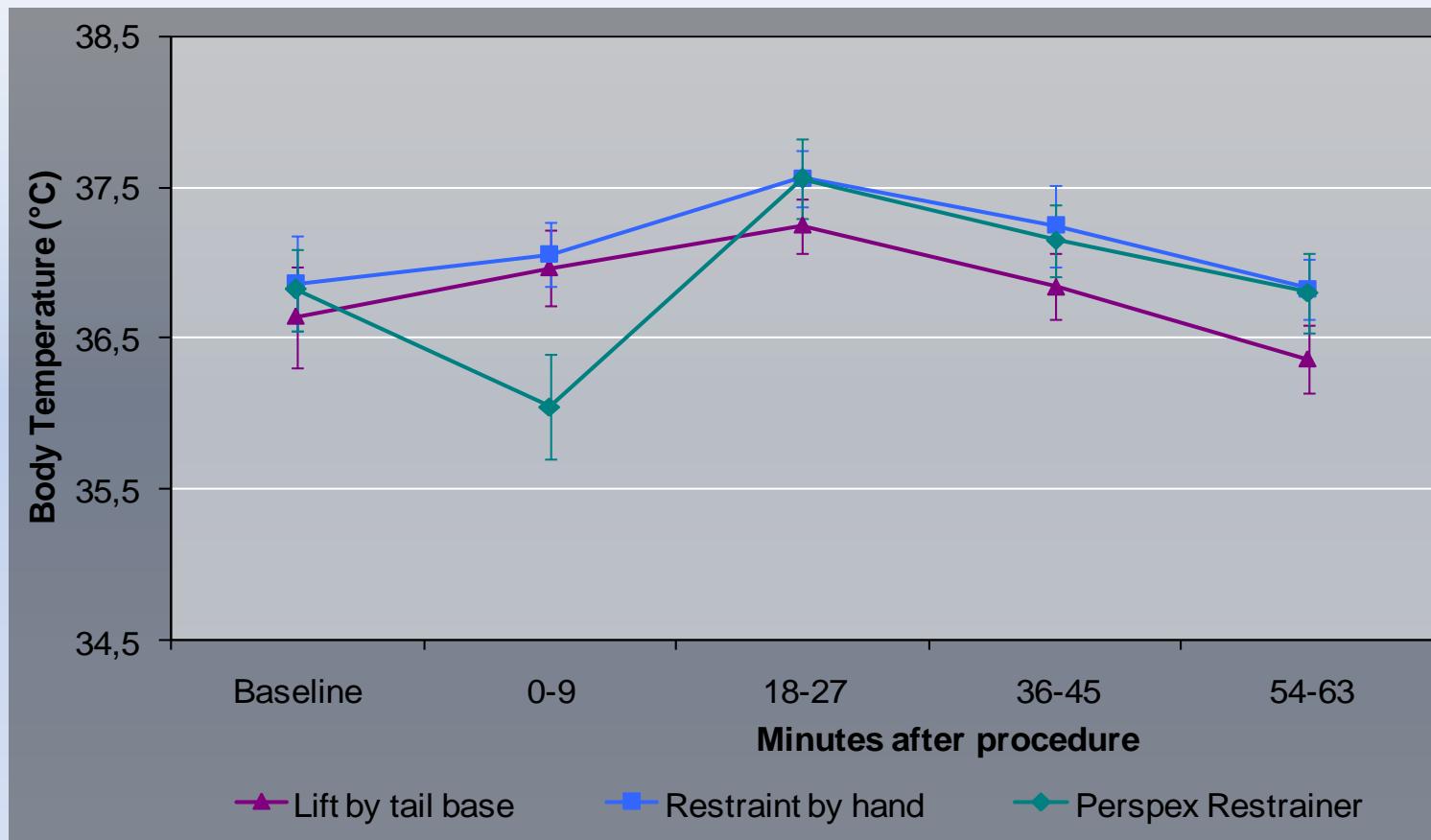
Perspex Restrainer (5 min.)

Καρδιακή συχνότητα

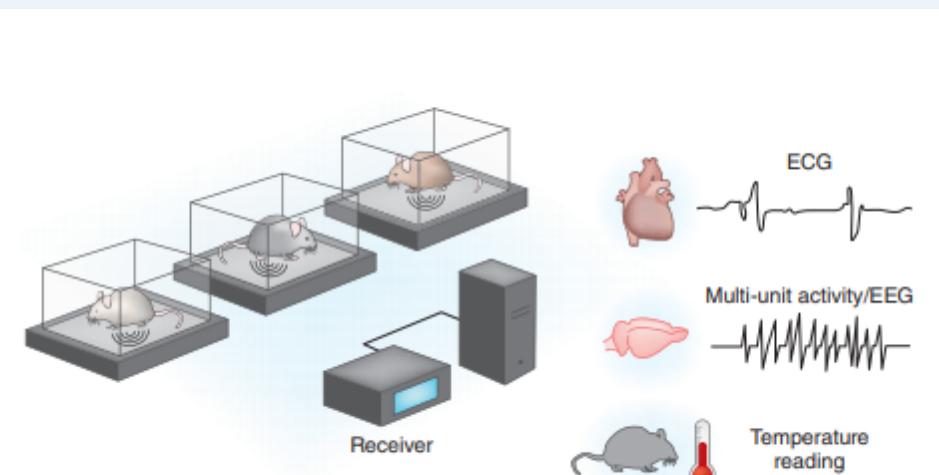
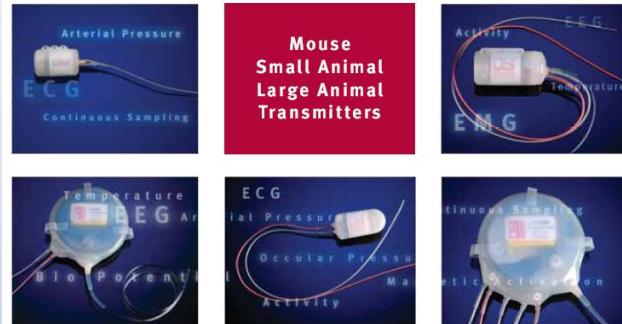
Overall group effect: $p=0.005$ Μελέτη Καθ. Vera Baumans

Θερμοκρασία σώματος

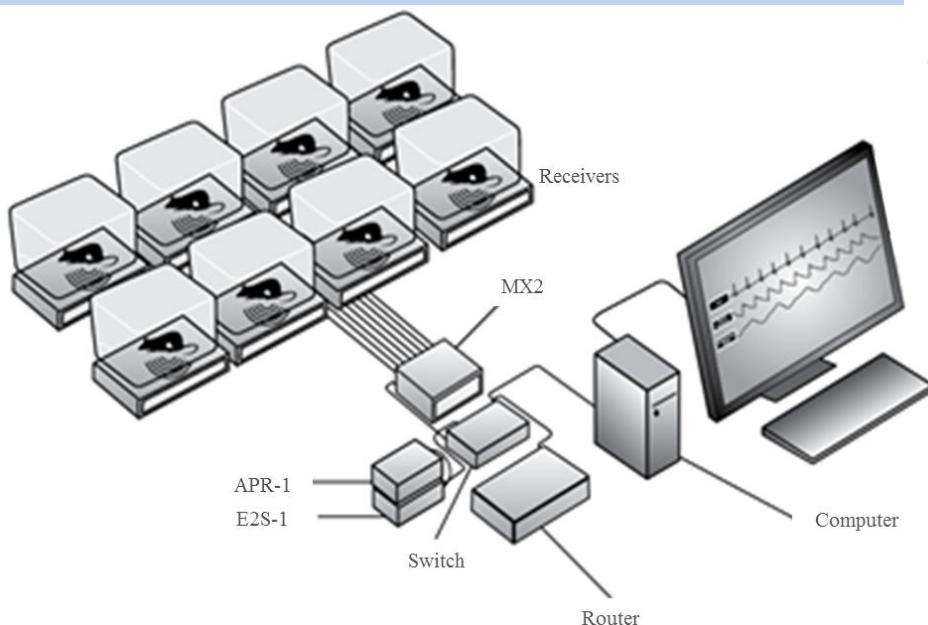

Μελέτη Καθ. Vera Baumans

Τηλεμετρία

FIGURE 1 | Schematic of a general telemetry setup for wireless and automated measuring of physiological parameters. Illustration by Kim Caesar.

Telemetry for small animal physiology
Niemeyer JE. Lab Anim 2016;45:255-7

Social-housing and use of double-decker cages in rat telemetry studies.
Skinner M et al. J Pharmacol Toxicol Methods 2019; 96: 87-94

Σκελετός ομιλίας

- Τι ονομάζεται πειραματικό πρότυπο ανθρωπίνου νοσήματος;
- Πώς διαλέγουμε ποιο πειραματικό πρότυπο είναι καταλληλότερο;
- Ενδεικτικά πειραματικά πρότυπα ανθρωπίνων νοσημάτων

Πειραματικό πρότυπο
για μια νόσο θεωρείται το είδος του ζώου,
στο οποίο μια αυθόρμητη ή προκλητή
παθολογική κατάσταση μπορεί να ερευνηθεί
και η οποία μοιάζει,
σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό,
με την ίδια νόσο στον άνθρωπο

Κριτήρια καταλληλότητας πειρ/κού προτύπου

- **Αναπαραγωγή της νόσου προς μελέτη**
(με κατά το δυνατόν την περισσότερη ακρίβεια)
- Διαθεσιμότητα
- Ευκολία μεταφοράς
- Ευκολία συνεργασίας
- Μέγεθος ζώου
- Συχνότητα αναπαραγωγής / μέγεθος τοκετοομάδας
- Διάρκεια ζωής

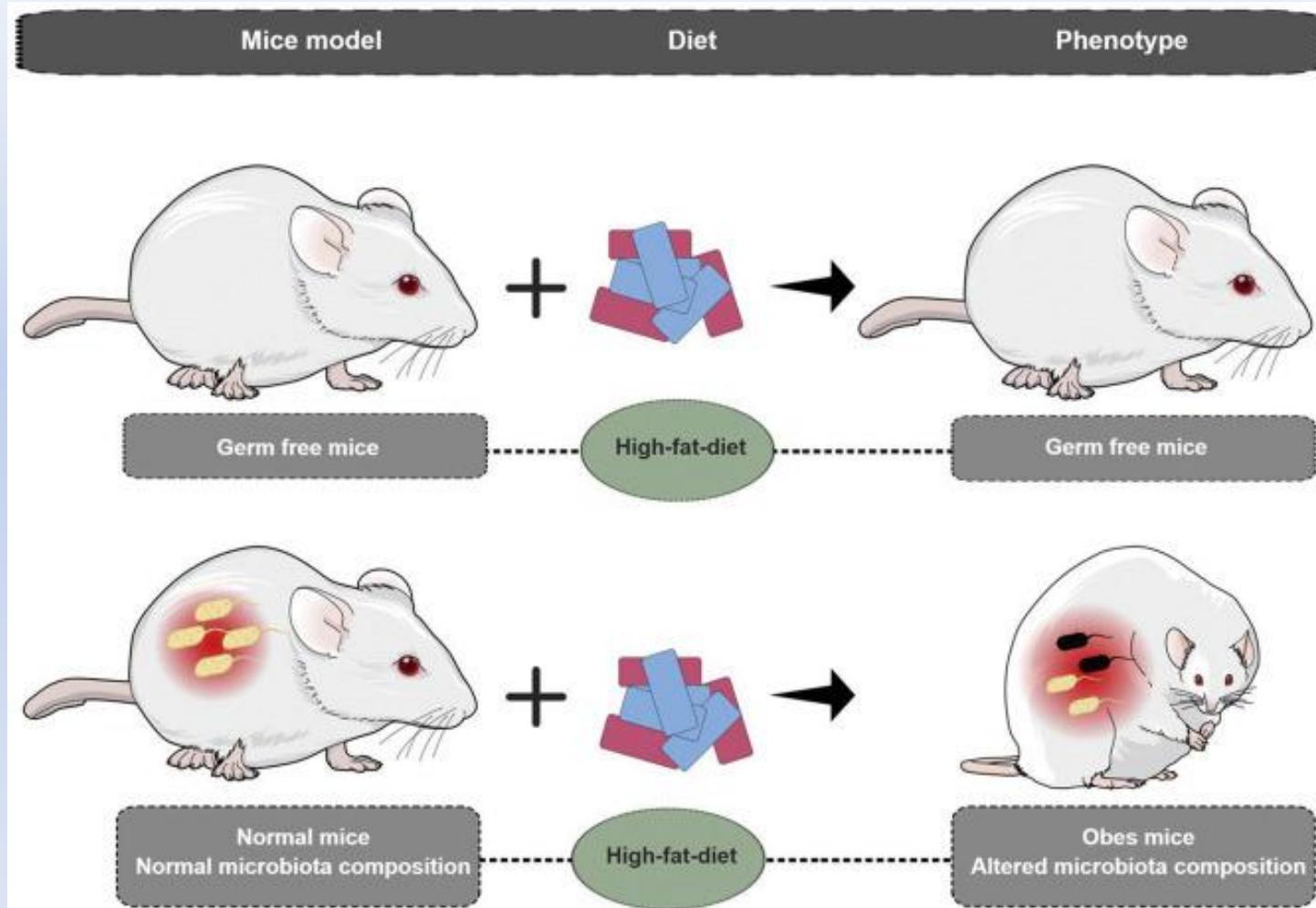
Επιλογή του πειραματικού προτύπου

- με βάση τον τρόπο αναπαραγωγής
  - Outbred strains (Wistar, Sprague-Dawley)
  - Inbred strains (> 20 αδελφός x αδελφή ή γονέας x παιδί)
  - F1 hybrids (inbred1 x inbred2)
- με βάση τη μικροβιολογική κατάσταση
  - Germ free (GF)
  - Specific pathogen free (SPF)
  - Conventional (CV)

Germ free μύες

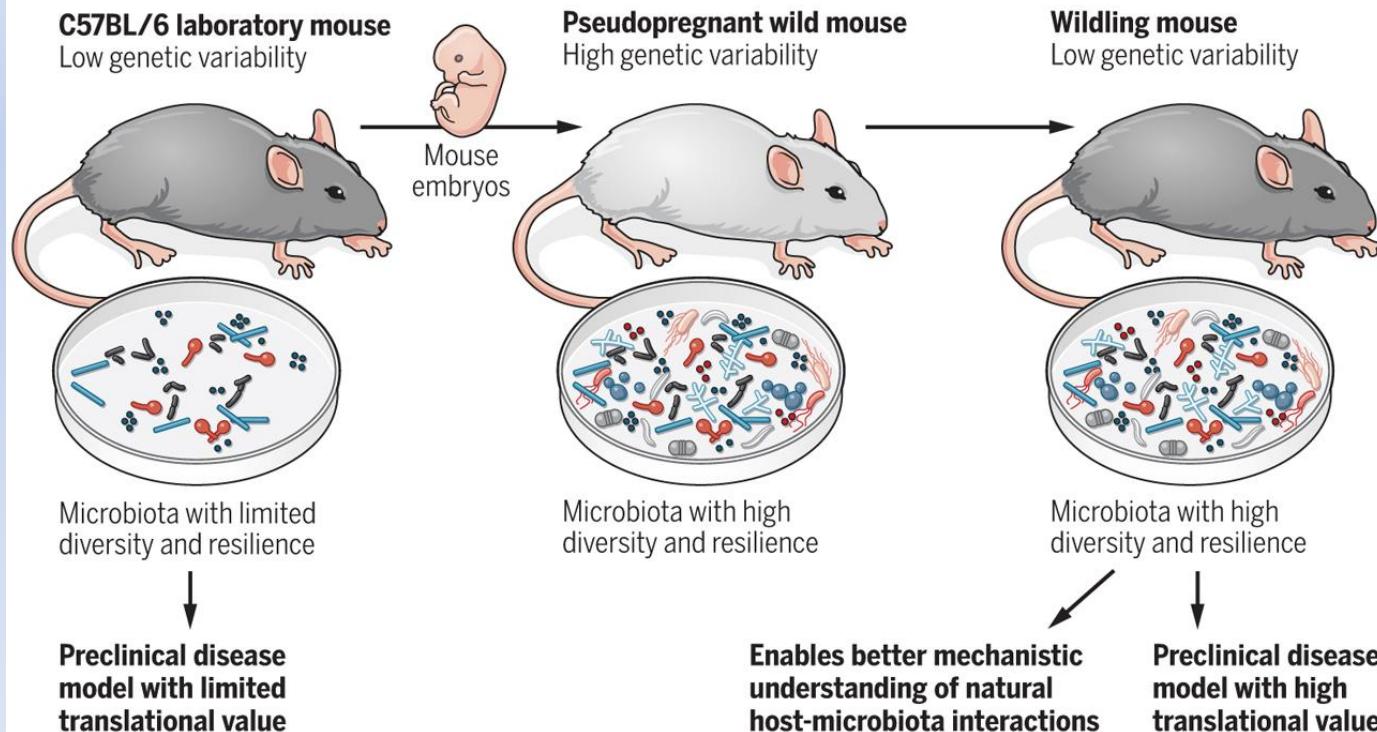
Germ free και Συμβατικοί μύες

C57BL/6 mouse models

Wildling mice: A new preclinical tool to study human disease

Wildling mice combine the low genetic diversity of inbred laboratory mice with a wild mouse microbiota harboring bacteria, fungi, and viruses. This generates a more translationally relevant animal model of human disease for studying host-microbiota interactions, as well as for predicting the outcomes of human clinical trials.

SPF και Συμβατικοί επίμυες

SCIENTIFIC REPORTS

OPEN

Conventional and Specific-Pathogen Free Rats Respond Differently to Anesthesia and Surgical Trauma

Received: 7 January 2019

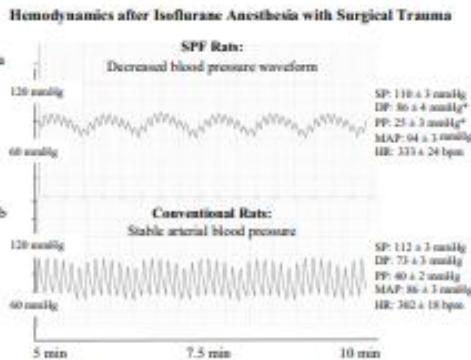
Accepted: 12 June 2019

Published online: 28 June 2019

Hayley L. Letson, Jodie Morris, Erik Biros & Geoffrey P. Dobson

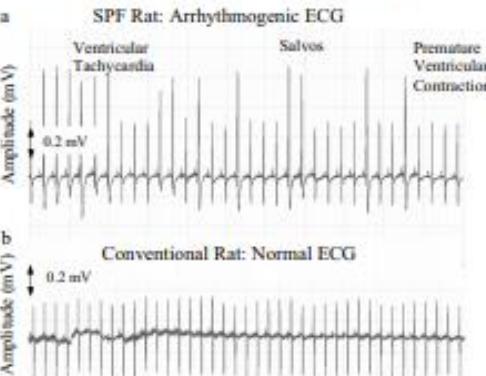
Specific-pathogen free (SPF) animals were introduced in the 1960s to minimize disease and infection as variables in biomedical research. Our aim was to examine differences in physiological response in rat colonies bred and housed in a conventional versus SPF facility, and implications for research. Sprague-Dawley rats were anesthetized and catheterized for blood and pressure monitoring, and electrocardiogram (ECG) leads implanted. Hematology was assessed, and coagulation profile

www.nature.com/scientificreports/

Figure 1. Representative blood pressure traces from SPF (a) and Conventional (b) male Sprague Dawley rats taken under isoflurane anesthesia following surgical instrumentation. Values represent mean $\pm$ SEM of $n = 5$ rats from each colony. SP = systolic pressure; DP = diastolic pressure; PP = pulse pressure calculated from SP – DP; MAP = mean arterial pressure; HR = heart rate. * $p < 0.05$ compared to Conventional rats. Power ($1-\beta$ err prob) = 0.97 (Critical $t = 1.86$, $Df = 8$, $\alpha = 0.05$, outcome measure = PP).

Isoflurane Anesthesia with Surgical Trauma

Figure 2. Representative lead II electrocardiograms (ECG) from SPF (a) and Conventional (b) male Sprague Dawley rats taken under isoflurane anesthesia following surgical instrumentation ($n = 20$ each group). SPF rats were arrhythmogenic with incidences of ventricular tachycardia, Salvos, bigeminy, and premature ventricular contractions. See Table 1 for data.

Παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή

- Κόστος
- Διαθεσιμότητα
- Υπάρχουσες συνθήκες

Παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή

- Κόστος
- Διαθεσιμότητα
- Υπάρχουσες συνθήκες
  - Κτηριακή υποδομή
  - Εξοπλισμός
  - Προσωπικό

Σκελετός ομιλίας

- Τι ονομάζεται πειραματικό πρότυπο ανθρωπίνου νοσήματος;
- Πώς διαλέγουμε ποιο πειραματικό πρότυπο είναι καταλληλότερο;
- Ενδεικτικά πειραματικά πρότυπα ανθρωπίνων νοσημάτων

Δημιουργία πειραματικού προτύπου

Φυσιολογικό
ζώο
(Ζώο Εργαστηρίου)

αυθόρμητα
ομομειξία και επιλογή
ανθρώπινη παρέμβαση

«Παθολογικό»
ζώο
(Πειραματικό Πρότυπο)

Αυθόρμητα πειραματικά πρότυπα

Zmpste24 deficiency in mice causes spontaneous bone fractures, muscle weakness, and a prelamin A processing defect

Martin O. Bergo^{*†‡}, Bryant Gavino^{*}, Jed Ross[§], Walter K. Schmidt[¶], Christine Hong^{*}, Lonnie V. Kendall^{*}, Andreas Mohr^{**}, Margarita Meta^{**}, Harry Genant^{**}, Yebin Jiang^{**}, Erik R. Wisner[¶], Nicholas van Bruggen[§], Richard A. D. Carano[§], Susan Michaelis[¶], Stephen M. Griffey^{||}, and Stephen G. Young^{*†‡}

^{*}Gladstone Institute of Cardiovascular Disease, University of California, San Francisco, CA 94141-9100; [†]Cardiovascular Research Institute, University of California, San Francisco, CA 94143; [‡]Genentech, Incorporated, South San Francisco, CA 94080; [¶]Department of Cell Biology, The Johns Hopkins University School of Medicine, Baltimore, MD 21205; ^{||}Comparative Pathology Laboratory, University of California, Davis, CA 95616; ^{**}Department of Radiology, University of California, San Francisco, CA 94143; and ^{†‡}Department of Medicine, University of California, and the Medical Services, San Francisco General Hospital, San Francisco, CA 94110

Communicated by Richard J. Havel, University of California, San Francisco, CA, August 1, 2002 (received for review June 26, 2002)

Zmpste24 is an integral membrane metalloproteinase of the endoplasmic reticulum

PNAS | October 1, 2002 | vol. 99 | no. 20 | 13049–13054

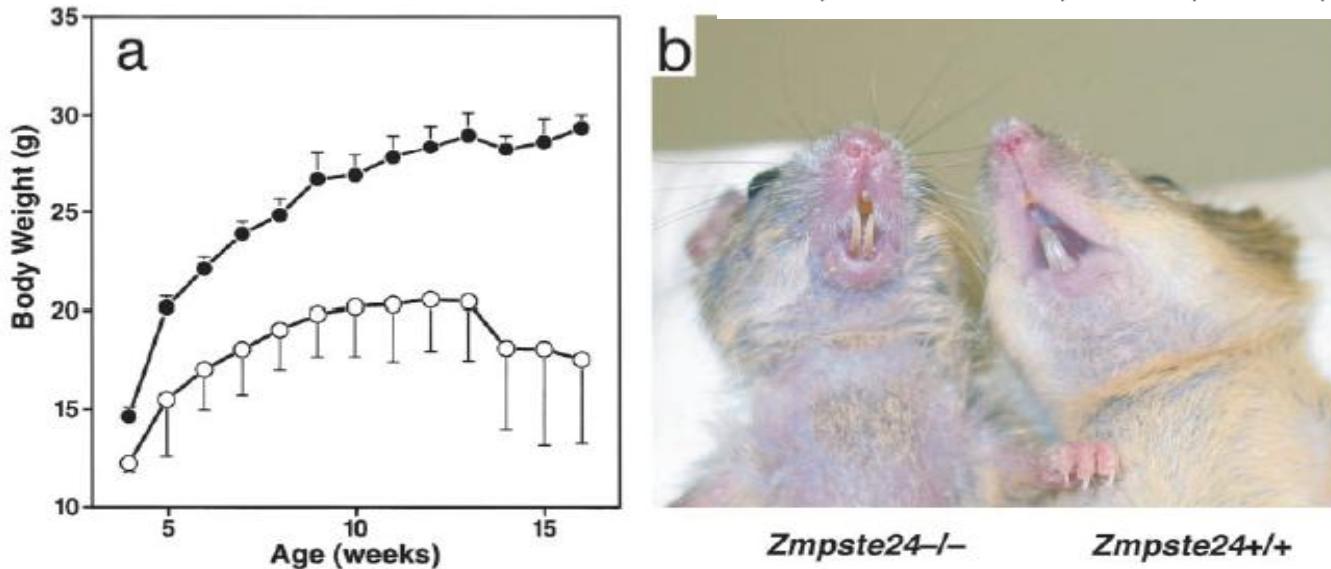

Fig. 1. (a) Retarded growth in male *Zmpste24*^{-/-} mice ($n = 4$) vs. littermate male *Zmpste24*^{+/+} mice ($n = 13$). Similar results were obtained with female mice (not shown). (b) Photograph of a 3-month-old *Zmpste24*^{-/-} mouse and littermate *Zmpste24*^{+/+} mouse.

Δημιουργία ζωικού προτύπου

- **Επανειλημμένη ομομεικτική διασταύρωση και επιλογή των ζώων που έχουν την επιθυμητή παθολογική μετάλλαξη, η οποία κληρονομείται στους απογόνους τους**
Spontaneously hypertensive rats (SHR)
Αθυμικά ποντίκια (nude mice)

Nude Mouse Models

Caused by a genetic mutation, nude mouse models lack a normal immune system and thymus gland. They have a repressed immune system due to reduced number of T cells. Nude mice are ideal for tumor and tissue studies because they have no rejection responses and are hairless, making it easier to identify tumors.

Δημιουργία πειραματικού προτύπου

- **Με ανθρώπινη παρέμβαση, όπως
Διαιτητικούς χειρισμούς
(πρόκληση αθηρωμάτωσης με αθηρογόνο δίαιτα)**

**Φαρμακευτικούς χειρισμούς
(πρόκληση διαβήτη με χορήγηση στρεπτοζωτοκίνης)**

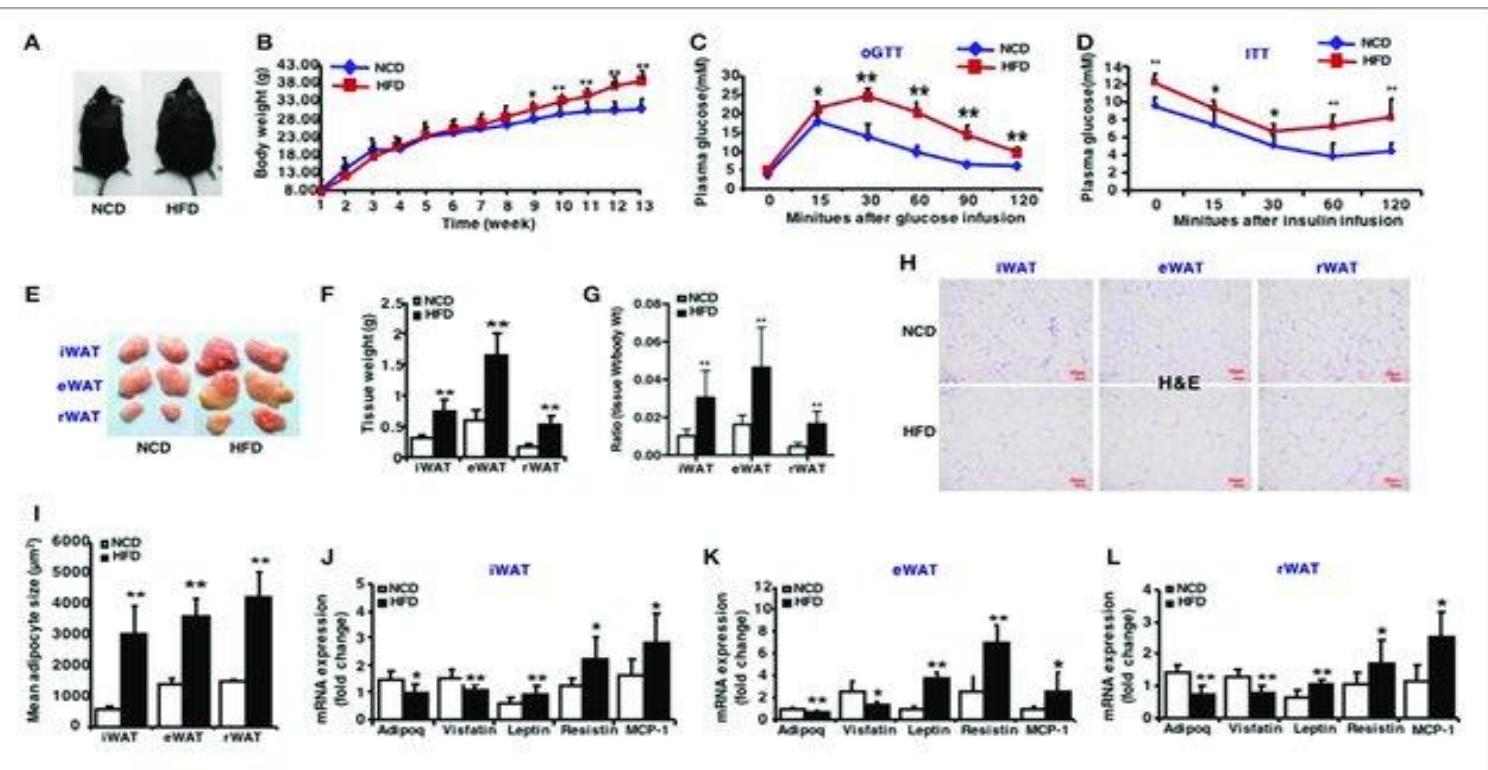
**Χειρουργικούς χειρισμούς
(πρόκληση οστεοπόρωσης με αφαίρεση ωοθηκών)**

Με Διαιτητικούς Χειρισμούς

MiR-27b-3p Inhibition Enhances Browning of Epididymal Fat in High-Fat Diet Induced Obese Mice

Jing Yu^{1†}, Yifan Lv^{1†}, Fengliang Wang^{2†}, Xiaocen Kong¹, Wenjuan Di¹, Juan Liu¹, Yunlu Sheng¹, Shan Lv¹ and Guoxian Ding^{1*}

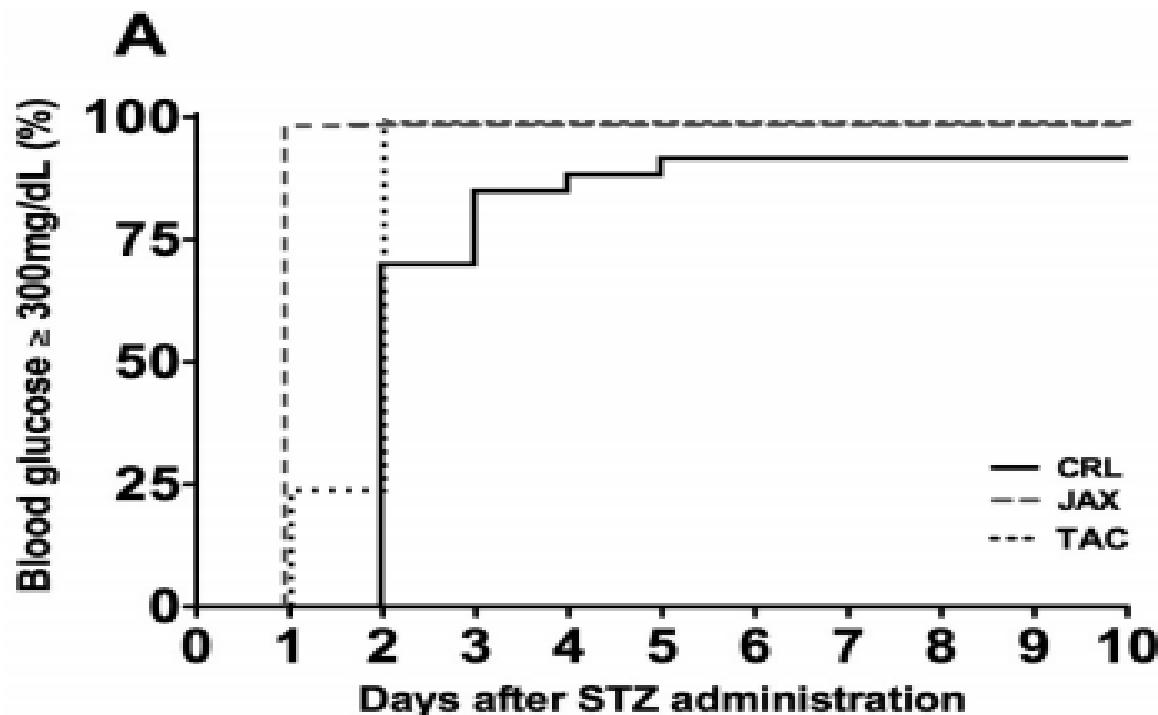
Με Φαρμακευτικούς Χειρισμούς

Comparative Medicine
Copyright 2011
by the American Association for Laboratory Animal Science

Vol 61, No 4
August 2011
Pages 356–360

The Streptozotocin-Induced Diabetic Nude Mouse Model: Differences between Animals from Different Sources

Melanie L Graham,^{*} Jody L Janecek, Jessica A Kittredge, Bernhard J Hering, and Henk-Jan Schuurman

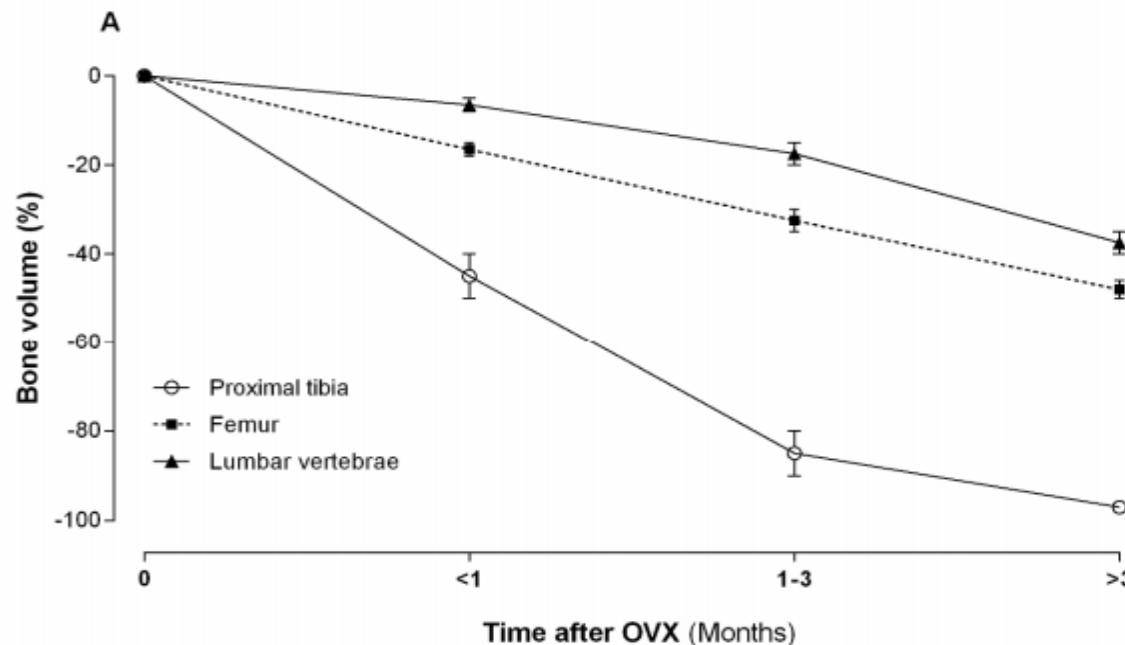
Με Χειρουργικούς Χειρισμούς

EXCLI Journal 2020;19:89-107 – ISSN 1611-2156
Received: November 15, 2019, accepted: December 19, 2019, published: January 10, 2020

Review article:

OVARIECTOMIZED RAT MODEL OF OSTEOPOROSIS: A PRACTICAL GUIDE

Nasibeh Yousefzadeh^a, Khosrow Kashfi^b, Sajad Jeddi^{a*}, Asghar Ghasemi^a

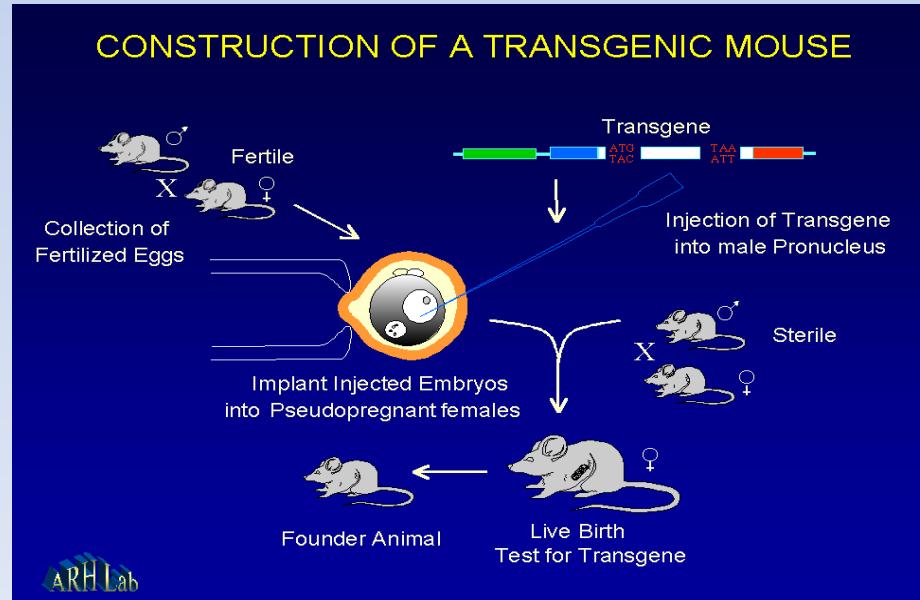

Figure 2: Effect of ovariectomy (OVX) on trabecular bone volume of proximal tibia, lumbar vertebrae and femur in rat

Με γενετική τροποποίηση

Γενετικά τροποποιημένα ζώα (genetically modified)

Στο γονιδίωμα των ζώων έχει **προστεθεί** ξένο DNA (διαγονιδιακά, transgenic, knock-in) ή έχει **αφαιρεθεί** DNA (knock-out).

Featured Diabetes & Obesity Models by Research Area

Hyperglycemia

PAGE	GENE/ALLELIE	STOCK NO.	STRAIN
18		000648	AKR/J
19		003072	ALS/LtJ
20		000664	C57BL/6J
21		000654	CBA/CaJ
22		001976	NOD/LtJ
23		005067	NZL/LtJ
25		005314	TALLYHO/Jng
27		004456	NONNZO10/LtJ
27	<i>A^v</i>	000021	B6.Cg- <i>A^v</i> J
27	<i>A^v</i>	002468	KK.Cg- <i>A^v</i> J
29	<i>CALM1 TAg</i>	005564	FVB(Cg)-Tg(Ins2-CALM1)26Ove Tg(Cryaa-TAg)1Ove/PneJ
32	<i>Cyb5r4^bm1Hfb</i>	005517**	B6.129S4- <i>Cyb5r4^bm1Hfb</i> /HfbJ
32	<i>Cyb5r4^bm1Hfb</i>	005516**	C.129S4- <i>Cyb5r4^bm1Hfb</i> /HfbJ
38	<i>HD</i>	002810	B6CBA-Tg(HDexon1)62Gpb/J
47	<i>Lep^{ob}</i>	000632	B6.V- <i>Lep^{ob}</i> J
48	<i>Leprd^b</i>	000697	B6.Cg- <i>m</i> +/+ <i>Leprd^b</i> J
49	<i>Leprd^b</i>	000642	BKS.Cg- <i>m</i> +/+ <i>Leprd^b</i> J

Hyperinsulinemia

PAGE	GENE/ALLELIE	STOCK NO.	STRAIN
19		003072	ALS/LtJ
20		000664	C57BL/6J
21		000654	CBA/CaJ
25		005314	TALLYHO/JngJ
27	<i>A^v</i>	000021	B6.Cg- <i>A^v</i> J
27	<i>A^v</i>	002468	KK.Cg- <i>A^v</i> J
35	<i>H2^b</i>	000438	C3.SW- <i>H2^b</i> /SnJ
47	<i>Lep^{ob}</i>	000632	B6.V- <i>Lep^{ob}</i> J
48	<i>Leprd^b</i>	000697	B6.Cg- <i>m</i> +/+ <i>Leprd^b</i> J
49	<i>Leprd^b</i>	000642	BKS.Cg- <i>m</i> +/+ <i>Leprd^b</i> J
50	<i>Leprd^b</i>	005736	BKS.Cg- <i>m</i> +/+ <i>Leprd^b</i> /I-cadreJ
59	<i>Ucp2^bmILowl</i>	005934**	B6.129S4- <i>Ucp2^bmILowl</i> J

Hypoglycemia

PAGE	GENE/ALLELIE	STOCK NO.	STRAIN
33	<i>Dgat2^bmLRof</i>	005951*	B6.129-Dgat2 ^b mLRofJ
59	<i>Ucp2^bmILowl</i>	005934**	B6.129S4- <i>Ucp2^bmILowl</i> J

* Strains Under Development

**Strains Newly Available in the last six months

Ερευνητικοί τομείς όπου επιλέγονται οι μύες

- Τοξικολογία, φαρμακολογία
- Γήρανση
- Παχυσαρκία
- Διαβήτης
- Λευχαιμία
- Νοσήματα καρδιοαγγειακού
- Καρκίνος
- Ακτινοευαισθησία
- Οστεοπόρωση
- Μελέτες εθισμού
- Μελέτες οινοπνεύματος
- Πολυωθηλακιορρηξία
- Μοντέλο «γενικής χρήσης»

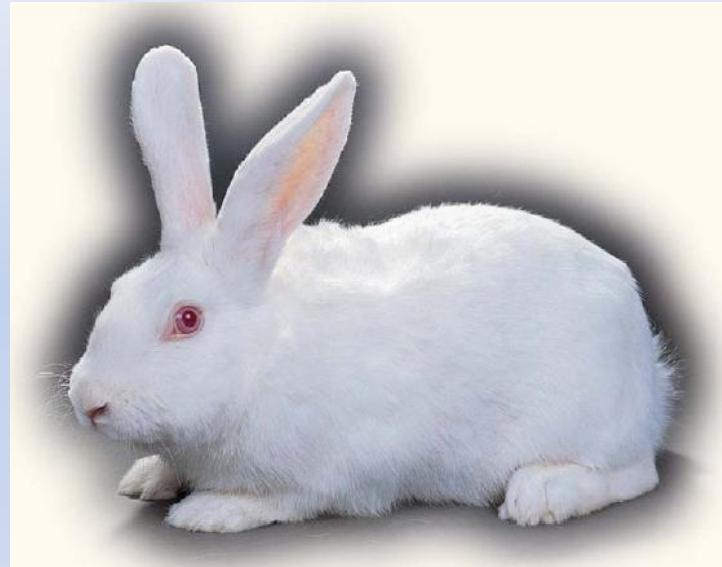
Ερευνητικοί τομείς όπου επιλέγονται οι επίμυες

- Τοξικολογία, φαρμακολογία
- Γήρανση
- Οστεοπόρωση
- Παχυσαρκία
- Υπερλιπιδαιμία
- Διαβήτης
- Υπέρταση
- Νεφρίτιδες
- Μεταμοσχεύσεις
- Μοντέλο αλλεργικών αναπνευστικών νοσημάτων
- Μοντέλο χειρουργικής
- Μοντέλο «γενικής χρήσης»

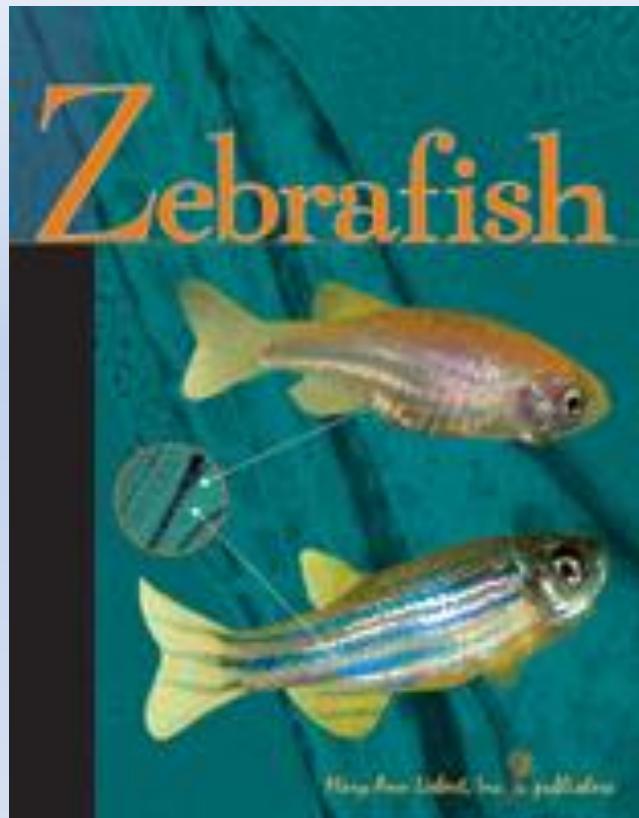

Ερευνητικοί τομείς όπου επιλέγονται οι κόνικλοι

- Αθηρωμάτωση
- Ανοσολογία
- Καρδιομυοπάθεια
- Ορθοπαιδική
- Οφθαλμολογία

Ψυχρόαιμα σπονδυλωτά & ασπόνδυλα

Danio rerio

Caenorhabditis elegans

Μεταφραστικότητα των αποτελεσμάτων

Advocates of animal testing

Testing advocates argue that:

It would be unethical to test substances or drugs with potentially adverse side-effects on human beings. ☐

Controlled experiments involve introducing only one variable at a time, which is why animals are experimented on while confined inside a laboratory. Human beings could not be confined in this way. ☐

There is no substitute for the living systems necessary to study interaction among cells, tissue, and organs. Animals are good surrogates because of their similarities to humans. ☐

There is no substitute for psychiatric studies (e.g., antidepressant clinical trials) that require behavioral data.

There is no substitute for studies of the infection of a host. For example, infection with hepatitis, malaria or monoclonal antibodies all have unique advantages in chimpanzees.

Animals have shorter life and reproductive spans, meaning that several generations can be studied in a relatively short time.

Animals can be bred especially for animal-testing purposes, meaning they arrive at the laboratory free from disease.

Humans that use medicine derived from animal research are healthier. ☐

Animals receive more sophisticated medical care because of animal tests that have led to advances in veterinary medicine. ☐

Opponents of animal testing

Opponents argue that:

The suffering of the animals is excessive in relation to whatever benefits may be reaped. ☐ Some opponents, particularly supporters of animal rights, argue further that any benefits to human beings cannot outweigh the suffering of the animals, and that human beings have no moral right to use individual animals in ways that do not benefit that individual.

In practice, there is widespread abuse of animals.

Animals do not consent to being tested upon.

Animal testing is bad science because:

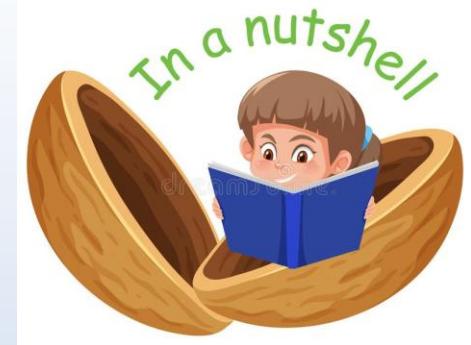
Many animal models of disease are induced and cannot be compared to the human disease. For example, although genetic ☐ and toxin-mediated animal models are now widely used to model Parkinson's disease, they argue that these models only superficially resemble the disease symptoms, without the same time course or cellular pathology ☐

Some drugs have dangerous side-effects that were not predicted by animal models. Thalidomide is often used as an example of this ☐, although when tested on pregnant animals, birth defects are seen in mice, rats, hamsters, rabbits, macaques, marmosets, dogs, cats, fish, baboons and rhesus monkeys ☐

Some drugs appear to have different effects on human and other species. Aspirin, for example, is a teratogen when given to certain animals in high doses ☐, but there is conflicting evidence regarding its effect on human embryos.

Εν κατακλείδι

- Εκτεταμένη ενημέρωση
- Επιλογή του καταλληλότερου πειραματικού προτύπου με βάση την ακρίβεια εμφάνισης της νόσου
- Έλεγχος εξωγενών & ενδογενών παραγόντων

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

